

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Diatribai De Primis Veteris Frisiae Apostolis, Sive
Dissertationes, quibus eoru[m] anni, actus, res,
personae, loca, tempora in eorundem actis occurrentia,
discutiuntur, illustrantur, erroresque ab ...**

Bosschaerts, Willibrord

Mechliniae, 1650

130. De alia donatione Rohingi, cuius diploma illustratur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10958

Quod ad Tumme, sic circa hoc diploma coniecit Miræus, Tumme, inquit, forte Turne vel Deurne olim Turninum latinè, vicus prope Antuerpiam ad Scheinam riuulum vbi olim Cœnobium fuit in quo S. Fredegandus aliquando Monachum egit. Eius sacra ossa Audomarpoli anno 1590. Antuerpiam illata, in Cathedrali templo ibidem adseruantur. Nortmannis porrò in Belgicam irruentibus, Monachi, Turnino relicto, Einhamum prope Aldenardam migrasse putantur: vbi etiamnum Benedictina est Abbatia. Tanta per omnia secula nominum & locorum accidit variatio indeque obscuritas, vt siquis probabile aliquid adferat, ei applaudatur.

D I S S E R T A T I O C X X X .

De alia donatione Rohingi, cuius diploma illustratur.

Non contentus Rohingus Ecclesiam cum suis donasse, liberalissimo Deo munificam manum voluit insuper porrigere, de qua sequentes littere aut potius fragmentum litterarum:

In nomine Dei, ego illuster vir Rohingus & coniux mea Bebelina donamus ad sanctam Ecclesiam Petri & Pauli Apostolorum, quam Dominus Amandus Pontifex

sex in Antwerpo construxit, ubi Willibrordus Episcopus praesse videtur, donatum in perpetuum esse volumus, hoc est villam nostram, qua est constructa in Pago Renensium super fluvium Nutta, qua mihi de paterno iure legibus obuenit, in loco nuncupato Preprusdare, cum omni integritate, & in alio loco de materno iure ad me pertinente vocato Vinlindechim, medietatem de casis, domibus, Ecclesijs, mancipijs & omnibus pertinentijs tradimus atque transfundimus. . . . .

Desunt aliqua, ut conspicuum est, in hoc diplomate, simulque latet tempus quo confectum sit.

Villam, Quid per villam intelligat, obscuriusculum est: videtur accipere pro mansione censuali vulgo *cenhoere* eo quod dicat in loco dicto Preprusdare; attamen auctores istius aevi frequentissime capiunt villam pro eo quod iam vocamus vicum seu Pagum *cen Dorp*. Patet ex testamento S. Remigij, ex testamento S. Willibrordi infra & ex plurimis alijs bullis apud Miræum in codicibus piarum donationum.

Renensium

Renensium. Sæpiuscule ita legitur perperam, credo, vitio scriptorum & lectorum loco Rijenſium, Riienſium, vitiato ij aut i i. in n. quam mutationem facillimum est accidere.

Pago Rhe. Pagus antiquis scriptoribus idem est quod ditio, Regio, districtus. An ex Gallico Paijs? An Gallicum Paijs ex eo? Sic Julius Cæsar libro primo de bello Gallico asserit esse quatuor Pagos Heluetiorum id est districtus, ditunculas, territoria, hodie Cantones. Brabantia nostra integra aut pæne olim in tres Pagos id est tres Regiones distinctas distribuebatur. In Pagum Hasbanienſem complectentem Thenas, Landinium & multa Brabantia Gallicæ & Leodiensis prouinciæ, forsitan & Louanium cui aliquando dominati sunt Hasbanici sanguinis Principes. In Pagum Ryensem complectentem Antuerpiam, Lynam, Herentalium cum plurimis circum circa vicinis. In Pagum Tessandriæ latissime se extendentē & comprehendentem totam Campiniam, Maeslandiam, Pelandiam. In Pago Riensi Priscam Ambiuaritorum sedem statuo cum Goropio, Ponto, Seribanio, non Aduaticorum, quos cum illis libentius reijcio in montosa loca Namurci, Hannoniæ.

Vnde nomen Ryen, non conuenit. Alij ab arundinibus (nostratibus *Kiet.*) quarum in Palustri solo copia: alij ab equis quorum olim ad limitis custodiam hîc statio: Lazius à Ry lando primo Marchione: solidior Goropius ab æstuarijs, retationibus seu Canalibus quibus plurimum ditio Ryensis est intersecta ac ex illis nomen Ambiuaritorum ex parte constari: Deducit enim idem Goropius Ambiuaritos ab *Ambt - bp -- vaert - rien*, id est officium Curandarum

Curandorum navigabilium *Caualuna*. *Mupt* enim est officium: *by* prope, iuxta; *vaerren* / nauigare; *Kpen* & *Reien* Canales ac fosse nauigabiles manu facte. Ita ille. Sed quid si dicamus ab *Ambiuaritis* ditioni denominationem fluxisse & retinuisse *het laut van Kpen* quasi *Ambiuaritorum* ager, sedes? solet frequenter facilitatis causa nomen saluari in vltimis syllabis reiectis prioribus pretertim cum nomen est longiusculum, nec nouum Regionem ab inhabitatoribus, inuaforibus, nomen ferre.

Ditio olim fuit sui iuris à *Brabantia* separata vsque in annum 1403. quo eidem per *Philippum Audacem Burgundiae Ducem Marchionem Antuerpiensem* &c. in perpetuum agglutinatur. De quo glutino recreabit lectorem adire *Pontum Hauterum* lib. 2. rerum *Burgundicarum*.

Nuttam / *Netham* fluuium intellige, qui duplex est maior & minor, duo *Brabantiae* fluuij. Maior ortus in vico *Campinię* *Wozbergen* decurrit per *Pagos Mollensem, Gelsenem, Westerloensem, Hulshoutanum, Idegem, Ballaer* vsque in oppidum *Lyratum*. Minor ortus in ericetis vel iuxta ericeta *Postulana* defluit per *Pagos Rhetensem, Kastele, oppidum Herendallése, per Pagos Grobbendoncanum, Ouens, vsque in Lyeram, vbi ambo aduati fluuium efficiunt insignem nauigabilem decurrentem per *Anderstat* / & intersecantem *Baronatum Duffelensem, vbi arcem Baronis & ædes Monasterij nostri Tungerloensis* allambit: exindeque transito *Rumpsteno* in *Rupelam* ac *Schaldim* delapsus, cum illis fluxum & refluxum *Oceani* patris admittit sollicitè que obseruat.*

Quid *Præpudare* obscurissimum est, nec video à *Miræo* alijsue explicatum. Non parum tamen lucis mea sententia adfert testamentum *S. Willibrordi* infra, in quo hanc

Q q q

donationem

donationem Rohingi recensens ait : *Rohingus mihi condonavit, vel tradidit Ecclesiam aliquam, quae est constructa in Antuerpo Castello, super fluvio Scalde, in Pago Renensium, cum appendicijs suis, villas denominatas his nominibus, Bacwalde, Winlincheime, Furgalare &c.*

Hinc colligo quandoquidem **Winlindechim** sit **Winegem**: **furgalare** sit **Doghelaer** ager prope Antuerpiam versus Turninum vici à Netha satis diffiti; **Præpusdare** esse **Bacwalde** nunc **Bochout** inter **Lynam** & **Antuerpiam**, qui vicus admodum **Nethæ** appropinquat & olim eo vsque terminos suos facile extenderit. Potuit autem **Bacwalde** sub **Præpusdare** contineri scribi intelligique, vel quia locus **Binomius**, vel tanquam **appendix** & **pars**.

Winlindechim hodie **Wpneghem** Pagus altero lapide ab **Antuerpia** paulò supra **Turninum** primitus **appendix** **Ecclesiæ Broechemensis** ab **Antistite Cameracensi Monasterio Tungerloensi** attributus anno **1161**.

Quia **Nethæ** incidit memoria qui **Duffelensem** **Baronatum** permeans dum eedes nostras **Tungerloëses Elstanae** præterfluit, ad quas ego aliquando missus ad **Pastoris** absentis munia supplenda, in eius littore animi causa deambulans poema lusi, quod licet ad **spartam** quam colimus nihil sit facturum, tamen non absurdum putavi hinc inferere ne depereat & dum occasio datur.

Lefum

DISSERTATIO CXXX. 491
Lufum poëtice an. 1619. in Netham iuxta ædes
Tungerloenfes decurrentem & maris
æftum patientem. Ponitur Ne-
tha in feminino genere, vt
Albula pota Deo.

Fama noui fontis quem præpetis unguia fudit
Dura Medusæ dum volitat crebrius;
Parnassæa petit properans Tritonia Pallas
Cernere pegaseo qua freta facta pede.
Miratur sacros latices, miratur & artens
Et circumstantes arboreas acies.
Felicisq; stupet iunctim studioq; locoq;
Nunquam non lætas degere Maonidas.
Sic mihi Duffleas dum contigit ire per agros
Quos sulcas media carula Netha via.
Demiror gratum gratè decurrere fontem
Cinctum frondosis undiq; & agminibus.
Parnassæ loca pulchra reor, siue Thessala Tempe.
Undiq; flas animo gaudia Netha meo.
Olia franato per agis si mollia fluxu
Rugaq; nec tacitam complicuit faciem;
Mittor aut gradens placidiq; tepentibus auris
Te mulcent Zephyri, gratia multa micat.
Seu modo cognatus madidus Notus euolat alis,
Accumulas gremio rorida donat no.
Seu citus Æolio Boreas furibundus ab antro
Euectum tumido te docet ire gradu,
Grande supercilium coniungit rara decori.
Cristas attollit sic generosus equus.
Siccleres per aquas pandis renitentia vela,
Ambiuaritarum vela visura solum.

Seu per agros spatia reatq; implorata Colonis
 Vota iuvas, resonant dulcia vota tibi.
 Ac Pater equoreus qui cuspide temperat undas
 Dum cogit glaucus ad sua templa Deas.
 Non mora, Rumpstenum properas, foras est ubi prima
 Dilia ei nomen fida via socia.
 Dein Rupela & Scaldis vestigia pressa legentes,
 Vos pariter recipit Caruleus genitor.
 Ast ubi tempus adest, ad magni iussa Tridentis,
 Cum socijs proprios gestis adire lares.
 Rumpstenum repetis dulci comitata, sorore
 Qua Malinatum mox cito te tetra petit.
 Elstinam inde domum repedas Duffstasq; reuisis.
 Conciues solito plena beato modo.
 Merodi cultam tum praeterlaberis, arcom
 Heroi grates docta referre pio.
 Postremo reducem Charis amplectitur vrbis
 Iam dudum curis Lyra superba tuis.
 Expectata redis, (nec eam spes fallit inanis)
 Munera Neptuni, dona ferens Cereris.
 Tum ciuis, Muse, cum mercatore colonus
 Decerpunt reditu gaudia parta tuo.
 Nullus in orbe locus Baij prae bucet amenis;
 Cantasti prompto Flacce poeta animo.
 Ille ego pergrato Dufflarum fartus amore,
 Aequali regeram verba canamq; metro.
 Nullus in orbe locus Dufflis prae bucet amenis.
 Qua faciem spectant Neitha Gereseq; tuam.
 Si illustrare lubet, iurabit Nij Dia Pallas,
 Parnasi fontes transtulit huc Helicon.